

Міністерство освіти і науки України
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ В. Н. КАРАЗІНА
Хімічний факультет

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Заступник голови Приймальної комісії,
проректор з науково-педагогічної роботи
Харківського національного університету
імені В. Н. Каразіна

Олександр ГОЛОВКО

2025 р.



ПРОГРАМА

ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ІСПИТУ З «ХІМІЄЙ»

ЗА СТУПЕНЕМ «МАГІСТР»

Галузь знань Е «ПРИРОДНИЧІ НАУКИ, МАТЕМАТИКА ТА СТАТИСТИКА»

Спеціальність ЕЗ «Хімія»

Освітні програми

ОПП «Хімія»

ОНП «Хімія»

ОПП «Фармацевтична хімія»

11. Вивчення фундаментальних та

застосуваних хімічних процесів та явищ.

12. Теоретичні, квантово-імпульсальні та

статистичні методи вивчення хімічних

систем та процесів, їхніх фізичних та

хімічних властивостей та закономірностей.

13. Вивчення фундаментальних та

застосуваних хімічних процесів та явищ.

14. Вивчення фундаментальних та

застосуваних хімічних процесів та явищ.

Харків 2025

НЕОРГАНІЧНА ХІМІЯ

1. Поняття про квантову механіку. Квантовий характер випромінювання. Рівняння Планка. Дуалізм характеру мікрооб'єктів. Гіпотеза де-Бройля. Співвідношення невизначеності Гейзенберга.

2. Сучасні уявлення про планетарну модель атома. Хвильова функція. Поняття про квантові числа електрона в атомі. Рівняння Шредінгера як математичний вираз, що зв'язує три квантові числа: головне, орбітальне та магнітне. Четверте квантове число – спінове. Енергетичний рівень, підрівень, орбіталь. s-, p-, d- та f-електрони. Виродження орбіталей.

3. Принципи заповнення атомних орбіталей: принцип мінімуму енергії, принцип Паулі. Максимальна ємність атомних орбіталей. Деталізація принципу мінімуму енергії для багатоелектронних атомів: правило Хунда, правило Клечковського, правило максимальної симетрії електронного розподілу. Порядок заповнення електронних орбіталей. Ефект екраниування заряду ядра електронами та ефект проникнення електронів до ядра.

4. Експериментальні докази хвильової природи матеріальних частинок. Походження атомних спектрів на прикладі атома Гідрогену. Спектральні серії Лаймона, Бальмера, Пашина. Походження характеристичних рентгенівських спектрів. Закон Мозлі.

5. Періодична система елементів як форма вираження періодичного закону. Структурні одиниці періодичної системи. Формування періодів та особливості електронної структури атомів. Електронна аналогія як основа періодичної змінюваності хімічних властивостей елементів. s-, p-, d- та f-елементи. Змінюваність властивостей в головних та побічних групах періодичної системи.

6. Ковалентний зв'язок. Основні положення методу валентних зв'язків (МВЗ). Механізми утворення ковалентного зв'язку: обмінний, донорно-акцепторний та дативний. σ-, π-, δ- зв'язки. Основні властивості ковалентного зв'язку: направленість, насиченість, поляризуемість. Гіbridизація атомних орбіталей. Залежність валентних кутів від типу гіbridизації та геометрична форма молекул.

7. Поняття про метод молекулярних орбіталей (ММО). Принцип побудови енергетичних діаграм. Послідовність заповнення молекулярних орбіталей. Порівняльна характеристика методів опису ковалентного зв'язку.

8. Іонний зв'язок як граничний випадок полярного ковалентного зв'язку. Енергія іонного зв'язку. Енергія гратки іонного кристалу. Рівняння Борна-Майера та Капустинського. Поняття про взаємну поляризацію іонів. Поляризуєща дія іонів та характер хімічного зв'язку.

9. Металічний зв'язок. Поняття про електронний газ. Уявлення зонної теорії будови твердих тіл. Провідники, напівпровідники, діелектрики. Зв'язок між властивостями металічних систем та особливостями металічного зв'язку.

10. Міжмолекулярні взаємодії. Природа сил Ван-дер-Ваальса. Постійний, наведений та миттєвий дипольні моменти. Орієнтаційна та індукційна взаємодія молекул. Вплив електростатичної взаємодії на властивості речовини.

11. Водневий зв'язок та його особливості. Міжмолекулярний та внутрішньомолекулярний зв'язок. Вплив між- та внутрішньомолекулярного водневого зв'язку на властивості речовини.

12. Твердий стан. Кристалічний, аморфний та склоподібний стан речовин. Внутрішня будова кристалів. Анізотропія та симетрія кристалів. Кристалічна гратка. Хімічний зв'язок в кристалах. Іонна, атомна та молекулярна гратки. Острівні, шаруваті та каркасні структури. Ізоморфізм та поліморфізм. Зонна теорія кристалічного стану.

13. Основні положення координаційної теорії Вернера: центральний атом, ліганди (адденди): зовнішня та внутрішня сфери, координаційне число центрального атома, ядро комплексу та його заряд, головна та побічні валентності, координаційна ємність (дентатність) ліганду.

14. Природа хімічного зв'язку в комплексних сполуках. Поєднання електростатичної та ковалентної взаємодії центрального атома або іона з лігандали. Структура комплексних

сполук з позиції МВЗ. Низькоспінові та високоспінові комплекси. Внутрішньо- та зовнішньоорбітальні комплекси. Гібридизація орбіталей при утворенні октаедричних, тетраедричних та квадратних комплексів.

15. Основні положення теорії кристалічного поля (ТКП). Розщеплення d-орбіталей центрального іона в кристалічному полі октаедричних, тетраедричних та квадратних комплексів.

16. Окисно-відновні реакції. Суть окисно-відновних реакцій. Процеси окиснення та відновлення. Окисники та відновники. Складання рівнянь окисно-відновних реакцій. Метод електронного балансу, метод напівреакцій. Основні типи окисно-відновних реакцій: міжмолекулярні, внутрішньомолекулярні, диспропорціонування, комутації.

17. Хімія s- та p-елементів. Загальний огляд властивостей s- та p-елементів Періодичної системи. Загальні закономірності: внутрішня та вторинна періодичність. Ступені окиснення s- та p-елементів. Координаційні числа s- та p-елементів.

18. Хімія d-елементів. Валентні орбіталі. Зміна потенціалу іонізації та радіусів атомів в групах та періодах. Зміна стійкості валентних станів в групах. Утворення комплексних сполук.

19. Хімія f-елементів. Особливості будови атомів лантаноїдів та актиноїдів. Характерні валентні стани та ступені окиснення. Analogії та відмінності в будові електронних оболонок та ступенів окиснення лантаноїдів та актиноїдів.

ФІЗИЧНА ХІМІЯ

1. Перший закон термодинаміки. Тепловий ефект хімічної реакції, формула Кірхгофа. Другий закон термодинаміки. Ентропія, постулат Планка та абсолютна величина ентропії. Статистичний характер другого закону термодинаміки. Ентропія та термодинамічна вірогідність – формула Больцмана. Закони розподілу Максвелла – Больцмана. Статистична сума по станам.

2. Рівняння Гіббса – Гельмгольца. Термодинамічний принцип рівноваги та критерій самочинного проходження процесів. Стандартна енергія Гіббса реакції та константа рівноваги. Закон діючих мас. Ізотерма хімічної реакції. Рівняння Вант-Гоффа для залежності константи рівноваги від температури.

3. Розчини. Колігативні властивості. Хімічний потенціал. Рівняння Гіббса – Дюгема. Ідеальні та гранично розбавлені розчини. Активність, коефіцієнти активності, стандартизація активності. Гранично розбавлені та регулярні розчини.

4. Гетерогенна рівновага. Фази, компоненти. Правило фаз Гіббса. Агрегатні перетворення. Рівняння Клаузіуса – Клапейрона. Двокомпонентні системи. Розчинність газів та твердих тіл в рідинах. Рівновага розчин – насычена пара.

5. Основні типи макроскопічних систем та необоротних процесів. Узагальнений фізико-хімічний опис властивостей неперервних систем. Диференціальні рівняння балансу маси, потенціальної енергії, кінетичної енергії центру мас.

6. Основні принципи термодинаміки неперервних систем. Принцип локальної рівноваги, баланс ентропії, виробництво ентропії. Лінійні закони термодинаміки необоротних процесів. Потоки та сили. Термодинамічне рівняння руху. Співвідношення взаємності. Теорема Онзагера.

7. Поверхневий шар. Міжфазний натяг. Фундаментальне адсорбційне рівняння Гіббса. Адсорбція на межі поділу фаз. Основні типи рівнянь ізотерм адсорбції.

8. Адсорбція на межі вода–повітря. Поверхнева активність і поверхнево-активні речовини. Двомірний стан речовини та рівняння стану моношарів.

9. Електричні властивості поверхні. Подвійний електричний шар та його структура за Штерном. Специфічна адсорбція іонів. Рівняння Ліппмана. Електрокапілярні криві. Потенціал нульового заряду.

10. Швидкість реакції. Основний постулат хімічної кінетики. Кінетичні рівняння простих реакцій. Оборотні реакції. Послідовні реакції. Залежність констант швидкості від температури. Рівняння Арреніуса. Енергія активації.

11. Теорія активованого комплексу (перехідного стану). Швидкості бімолекулярних газових реакцій. Число зіткнень молекул. Стеричний фактор. Передекспоненційний множник для газових мономолекулярних реакцій.

12. Photoхімічні реакції. Закон photoхімічної еквівалентності. Відхилення від цього закону. Квантовий вихід. Хімічна дія випромінювання енергії. Ланцюгові реакції. Теорія розгалужених ланцюгів Семенова.

13. Вплив розчинника на швидкість молекулярних та іонних процесів. Сільові ефекти. Правила Хьюза–Інгольда та рівняння Скетчарда.

14. Гетерогенні реакції. Стадії гетерогенних процесів. Швидкість гетерогенних реакцій, кінетична та дифузійна області.

15. Кatalітичні реакції. Загальні властивості каталізаторів. Класифікація каталітичних реакцій. Основні типи гомогенного каталізу. Кислотно-основний каталіз. Гетерогенний каталіз. Теорії каталізу.

16. Електролітична дисоціація. Міжіонні взаємодії в розчинах електролітів. Активність іонів. Теорія Дебая – Хюкеля. Сольватація іонів та молекул. Вплив діелектричної проникності та водневих зв'язків на рівноваги у розчинах. Теорія електролітичної диссоціації М.А. Ізмайлова. Іонна асоціація. Типи іонних пар.

17. Класифікація розчинників за їх полярністю та спроможністю бути донорами водневих зв'язків, особливості іонних рівноваг у розчинниках різної природи. Уявлення про сольватохромію. Дескриптори розчинників. Кислотно-основні рівноваги в розчинах. Функція pH у водних та неводних розчинах, стандартизація pH. Функція кислотності Гаммета.

18. Супрамолекулярні взаємодії. Сили, що обумовлюють асоціацію по типу Гість + Хазяїн. Краун-етери, криптанди та інші основні типи порожнинних молекул.

19. Електрична провідність розчинів електролітів. Теоретична інтерпретація електричної провідності. Електрофоретичний та релаксаційний ефекти. Рівняння Онзагера. Кондуктометрія. Дифузійний потенціал. Вплив розчинника на рухливість іонів. Правило Вальдена, його використання та обмеженість.

20. Електрохімічний елемент. Електрорушайна сила. Електрохімічний потенціал та загальні умови рівноваги на межі електрод – розчин. Термодинаміка гальванічних елементів. Типи електродів та електрохімічних елементів. Вольта-потенціал. Хімічні та реальні активності іонів.

21. Електроліз. Кінетика електродних процесів. Поляризація електродів, перенапруга, рівняння Тафеля. Полярографія. Хімічні джерела струму. Корозія металів.

22. Загальні уявлення щодо нанохімії. Квантові ефекти. Основні методи виготовлення наночастинок. Типи кремнеземних, вуглецевих та металічних наноматеріалів. Наночастинки типу core–shell.

ОРГАНІЧНА ХІМІЯ

1. Алкани та циклоалкани. Гомологічний ряд алканів, номенклатура та ізомерія, алкільні радикалі. sp^3 -гібридізація. Хімічні властивості алканів. Гомолітичний та гетеролітичний тип розриву хімічних зв'язків. Механізм ланцюгових радикальних реакцій заміщення в алканах. Циклоалкани: номенклатура, класифікація, реакційна здатність.

2. Алкени та алкіни - вуглеводні з кратним зв'язком. Номенклатура та ізомерія алкенів. sp^2 -гібридізація. Реакції приєднання: механізм електрофільного та радикального приєднання, правила Марковнікова та Хараша. Реакції окиснення і полімерізації. Алкадієни: класифікація, ізомерія. Спряження (кон'югація) подвійних зв'язків. Номенклатура та ізомерія

алкінів. sp-гібридизація. Хімічні реакції алкінів: каталітичне гідрування, електрофільне приєднання.

3. Галогенопохідні аліфатичних вуглеводнів, їх номенклатура та ізомерія. Хіральність органічних молекул, проекційні формули, R/S-номенклатура. Енантіомери, рацемати. Діастереомери: трео-, еріто та мезо-форми. Хімічні властивості галогенпохідних, механізми S_N1, E1, S_N2, E2. Металорганічні сполуки.

4. Спирти і етери. Насичені одно- та поліатомні спирти: класифікація, номенклатура, ізомерія. Водневий зв'язок. Хімічні властивості спиртів. Етери: номенклатура, ізомерія, методи отримання. Циклічні етери, краун-ефіри. Органічні оксиди: утворення, реакційна здатність.

5. Оксосполуки (альдегіди та кетони). Номенклатура. Способи утворення карбонільної групи. Електронна будова групи C=O, її зв'язок з реакційною здатністю. Якісні реакції альдегідів. Нуклеофільні реакції оксосполук: взаємодія зі слабкими та сильними нуклеофілами, альдольно-кротонова конденсація. Кето-енольна таутомерія. Дикарбонільні сполуки.

6. Карбоксильні кислоти: будова їх молекул, номенклатура. Кислотність. Взаємні перетворення функціональних похідних карбоксильних кислот. Двухосновні кислоти. Альдегідо- та кето-кислоти.

7. Аліфатичні аміни. Номенклатура, ізомерія, електронна будова аміногрупи. Основність амінів. Хімічні властивості. Четвертинні солі амонію.

8. Вуглеводи. Класифікація. Моносахариди: відкрита та циклічна форми. Таутомерія. Гліказидний гідроксил.

9. Амінокислоти. Номенклатура, ізомерія, способи отримання. Електронна будова а-аміно-кислот, їх стереохімія, кислотно-основні властивості. Загальні уявлення про пептиди та білки.

10. Ароматичні вуглеводні. Бенzen, його електронна будова. Ароматичність. Номенклатура та ізомерія ароматичних вуглеводнів. Механізми електрофільного S_E(Ar) та нуклеофільного S_N(Ar) заміщення в бензольному ядрі. Електронний вплив замісників на спрямування цих реакцій. Ароматичні галоген-, сульфо- та нітро-похідні. Ароматичні аміно-, діазо- та азосполуки.

11. Феноли та ароматичні спирти. Номенклатура, способи отримання. Електронна будова, кислотність фенолів. Хімічні властивості: реакції за участю OH-групи та бензольного кільця.

12. Ароматичні альдегіди та кетони. Способи отримання, електронний вплив карбонільної групи на ароматичне ядро. Хімічні властивості: окиснення та відновлювання, реакції конденсації та перегрупування. Ароматичні моно- та багатоосновні кислоти.

13. Багатоядерні ароматичні сполуки. Дифеніл, ди- та трифенілметани, нафталін, антрацен, фенатрен.

14. Гетероциклічні сполуки: номенклатура, класифікація. П'ятичленні гетероцикли. Фуран, тіофен, пірол, індол. Шестичленні гетероцикли: піridин, хінолін. Нітрогенвмісні основи нуклеїнових кислот - похідні піrimідину та пуруну.

АНАЛІТИЧНА ХІМІЯ

1. Предмет та задачі аналітичної хімії. Класифікація методів хімічного аналізу. Аналітичні властивості та систематичний аналіз катіонів та аніонів.
2. Підготовка об'єкту до аналізу. Методи розділення, концентрування та маскування. Екстракція та сорбція. Тема 1.3. Механізм утворення твердої фази у розчині. Колоїдні системи. Забруднення осадів.
3. Органічні реагенти у хімічному аналізі.
4. Кількісний аналіз. Загальні поняття. Метрологічні характеристики методів аналізу. Статистичні методи обробки результатів хімічного аналізу.
5. Гравіметрія. Основні положення. Етапи аналізу. Фактори, що впливають на розчинність осадів. Вибір оптимальних умов осадження. Практичне застосування та метрологічні характеристики гравіметрії.
6. Титриметрія, принцип методу, основні поняття. Кислотно-основне титрування. Реагенти та індикатори. Криві кислотно-основного титрування. Похиби титрування. Використання концентраційно-логарифмічних діаграм. Оцінка похибки титриметричних визначень. Практичне використання кислотно-основного титрування.
7. Комплексонометрія. Редоксіметрія. Оксіндувально-відновні реакції в титриметрії. Потенціал системи, стандартний та формальний потенціали. Приклади практичного застосування редоксіметрії: іодометрія, перманганатометрія, дихроматометрія, броматометрія.
8. Класифікація інструментальних методів аналізу за принципом вимірювань та природою аналітичного сигналу. Вступ до електрохімічних методів аналізу.
9. Електрохімічні методи аналізу. Потенціометрія. Електроди. Градуювальна характеристика. Пряма потенціометрія. Методи відомих добавок. Потенціометричне титрування. Метрологічні характеристики потенціометрії, переваги і недоліки. Практичні застосування.
10. Явища при протіканні струму через розчин. Електроліз при постійній прикладеній напрузі та при постійній силі струму. Електрографіметрія. Кулонометрія. Пряма кулонометрія та кулонометричне титрування. Вольтамперометрія. Полярографічна ячейка. Принцип утворення аналітичного сигналу. Інверсійна вольтамперометрія. Амперометричне титрування.
11. Оптичні методи аналізу. Вступ. Основні поняття, класифікація методів. Атомно-емісійний аналіз. Атомно-абсорбційний аналіз. Порівняльна характеристика атомно-емісійного аналізу і атомно-абсорбційного аналізу, області їх застосування.
12. Молекулярна абсорбційна спектрометрія (спектрофотометрія). Спектри поглинання молекул і інших частинок у розчинах. Закон Бугера–Ламберта–Бера і градуювальна характеристика молекулярної абсорбційної спектрометрії. Інструментальні і методичні похиби спектрофотометрії. Багатокомпонентний аналіз. Методи та метрологічні характеристики спектрофотометрії.
13. Люмінесцентні методи аналізу. Діаграма Яблонського. Флуоресценція та фосфоресценція. Аналітичний сигнал та градуювальна характеристика люмінесцентного аналізу. Абсорбційна спектрометрія в інфрачервоному діапазоні. Інфрачервоний (коливальний) спектр поглинання. Застосування ІЧ-спектрометрії в аналізі. Спектроскопія дифузного відбиття, функція Кубелки–Мунка; нефелометрія; турбідиметрія.
14. Кінетичні методи аналізу, каталіметрія.
15. Хроматографія. Основні поняття, принцип розділення та класифікація методів. Хроматограма, її характеристики. Тонкошарова (ТШХ) та паперова хроматографія. Сорбенти і розчинники для ТШХ. Одержання та обробка хроматограм на тонкошарових пластинках, способи проявлення зон. Особливості паперової хроматографії.
16. Газова хроматографія. Гази-носії, колонки. Основні вузли газового хроматографу. Рівняння Ван-Дееметра, оптимальна швидкість рухомої фази. Принципи дії детекторів.

17. Методи ідентифікації компонентів і методи кількісного хроматографічного аналізу: нормування, абсолютноого градулювання, внутрішнього стандарту.

18. Високоефективна рідинна хроматографія (ВЕРХ). Стационарні і рухомі фази для ВЕРХ. Основні вузли хроматографу, детектори. Градієнтне елюювання. Іонообмінна, іонна, ексклюзивна хроматографія.

19. Огляд фізичних методів аналізу. Принцип мас-спектрометричного аналізу. Хроматомассспектрометрія. Рентгеноспектральні методи. Рентгено-флуоресцентний аналіз.

20. Сучасний стан та тенденції розвитку хімічного аналізу. Відносна вагомість та особливості окремих об'єктів аналізу (об'єкти довкілля, продукти споживання, технологічні матеріали). Аналіз за межами лабораторії.

ЛІТЕРАТУРА

АНАЛІТИЧНА ХІМІЯ

1. Кузьма Ю., Ломницька Я., Чабан Н. Аналітична хімія. – Львів.: Видавн. центр ЛНУ ім. І. Франка, – 2001 – 298 с.
2. Зінчук В.К., Левицька Г.Д., Дубенська Л.О. Фізико-хімічні методи аналізу. – Львів.: Видавн. центр ЛНУ ім. І. Франка, – 2008 – 363 с.
3. Зінчук В.К., Гута О.М. Хімічні методи якісного аналізу. – Львів.: Видавн. центр ЛНУ ім. І. Франка, – 2006 – 151 с.
4. Douglas A. Skoog, Donald M. West, F. James, Holler, Stanley R. Crouch Fundamentals of Analytical Chemistry, Ninth Edition, Publisher: Mary Finch, 2014. 957 р.
5. Бугаєвський О.А., Дрозд А.В., Логінова Л.П., Решетняк О.О., Юрченко О.І. Теоретичні основи та способи розв'язання задач з аналітичної хімії / Харків: ХНУ, 2003. – 320 с.
6. Юрченко О.І., Бугаєвський О.А., Дрозд А.В., Мельник В.В., Холін Ю.В. Аналітична хімія. Загальні положення. Рівноваги. Якісний та кількісний аналіз. Навчальний посібник / Під редакцією О.І. Юрченко. Харків: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2013. – 344 с.
7. Юрченко О.І., Бугаєвський О.А., Дрозд А.В., Мельник В.В., Холін Ю.В. Аналітична хімія. Загальні положення. Рівноваги. Якісний та кількісний аналіз. Навчальний посібник / Під редакцією О.А.Бугаєвського і А.В.Дрозда. Харків: ХДУ, 1999. – 140 с.
8. Бугаєвський О.А., Дрозд А.В., Науменко В.А., Юрченко О.І. Лабораторний практикум з аналітичної хімії / Під редакцією О.І. Юрченко. Харків: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2013. – 344 с.
9. Л.П.Логінова, В.М.Клещевнікова, О.О.Решетняк, О.В.Харченко. Збірник задач з аналітичної хімії. Навчальний посібник / За ред. Л.П. Логінової. Харків, ХВУ, ХДУ, 1999. – 248 с.
10. Бугаєвський О.А., Решетняк О.О. Таблиці констант хімічних рівноваг, що застосовуються у аналітичній хімії / Харків: ХНУ, 2000. – 77 с.
11. Юрченко О.І., Дрозд А.В., Бугаєвський О.А. Аналітична хімія. Загальні положення. Якісний аналіз / Харків: ХНУ, 2002. — 123 с.

НЕОРГАНІЧНА ХІМІЯ

1. Степаненко О.М., Рейтер Л.Г., Ледовских В.М.,Іванов С.В. Загальна та неорганічна хімія: у 2-х ч., 2002.
2. Рейтер Л.Г., Степаненко О.М., Басов В.П. Теоретичні розділи загальної хімії : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закладів. Київ : Каравела, 2003. 344 с.
3. Телегус В.С., Бодак О.І., Заречнюк О.С., Кінжибало В.В. Основи загальної хімії. Львів: Світ, 2000. 423 с.
4. Слободянік М.С., Скліяр С.І., Чеботько К.О. Загальна і неорганічна хімія. Київ: Фенікс,

2003. 752 с.

5. Яворський В.Т. Основи теоретичної хімії: Підручник. Львів: Вид-во Національного університету «Львівська політехніка», 2008. 348 с.
6. Слободяник М.С., Улько Н.В., Бойко К.М., Самойленко В.М. Загальна та неорганічна хімія практикум : навч. посібн. для вузів / за ред. М.С. Слободянника. Київ : Либідь, 2004. 336 с.
7. Ракитська Т.Л. Загальна хімія : навч. посіб. / Т. Л. Ракитська ; Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова. - Вид. 2-ге, допов. та перероб. Одеса : ОНУ, 2020. 292 с.
8. Загальна хімія. Практичні заняття з неорганічної хімії : навч.метод. посіб. для студ. I курсу хім. ф-ту / уклад. Т. Л. Ракитська [та ін.] ; Одеський національний ун-т ім. І.І. Мечникова. Одеса : Астропrint, 2007 . Ч. 1. - О. : Астропrint, 2007. - 212 с
9. К.Б. Яцимирський , В.К. Яцимирський. Хімічний зв'язок. Київ. Вища школа. 1993. 309 с.
10. Скопенко В.В. Григорьєва В.В. Найважливіші класи неорганічних сполук. Київ. 1996. 151 с.

ОРГАНІЧНА ХІМІЯ

1. Ластухін ЮО, Воронов СА. ОРГАНІЧНА ХІМІЯ, Львів: Центр Європи, 2000.
2. Чирва ВЯ, Ярмолюк СМ, Толкачева НВ, Земляков ОЄ. ОРГАНІЧНА ХІМІЯ, Київ: Отава, 2009.
3. Черних ВП, Зименковський БС, Грищенко ІС. ОРГАНІЧНА ХІМІЯ, у 3-х томах. Харків: «Основа», 1993-1997.
4. Обущак МД, Біла ЄЄ. ОРГАНІЧНА ХІМІЯ, ч. 1, Львів: ЛНУ ім. І Франка, 2004.
5. Гуляєва НІ, Іщенко ІК, Орлов ВД, Полуянов ВП. ОРГАНІЧНА ХІМІЯ, в 2-х томах. Харків: ХВУ, ХДУ, ч. 1., 1995.
6. Черних В.П., Грищенко І.С., Лозинський М.О., Коваленко З.І. ЗАГАЛЬНИЙ ПРАКТИКУМ З ОРГАНІЧНОЇ ХІМІЇ, Х.: "Золоті сторінки", 2002.

ФІЗИЧНА ХІМІЯ

1. Лебідь В. І. Фізична хімія. Харків: Фоліо, 2005. – 478 с.; Харків: Гімназія, 2008. – 478 с.
2. Яцимирський В.К. Фізична хімія.– К.: Перун, 2007. – 512с.
3. Фізична хімія : підруч. для студ. вищ. навч. закл. / В. Л. Чумак, С. В. Іванов. - К. : Видавництво НАУ, 2007. - 648 с.
4. Фізична хімія: підручник / Л. С. Воловик, Є. І. Ковалевська, В. В. Манк. та ін. — К.: Фірма "ІНКОС", 2007. — 496 с.
5. Atkins' Physical Chemistry, 11th Edition / P. Atkins, J. de Paula, J. Keeler. –Oxford University Press, 2018, 1040 p.
6. Student Solutions Manual to Accompany Atkins' Physical Chemistry 11th Edition / P. Bolgar, H. Lloyd, A. North, V. Oleinikovas, S. Smith, J. Keeler. – Oxford University Press, 2018, 736 p.
7. Антропов Л. І. Теоретична електрохімія. – Київ: Либідь, 1993. – 544 с.
8. Фізична хімія: задачі та вправи : навчальний посібник / В. І. Рубцов. – 2-ге вид., випр. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2016. – 416 с.
9. Рубцов В. І. Лабораторний практикум з фізичної хімії: навчальний посібник. В 2-х кн. Кн. 1 . – Х . : Вид. ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2020. –350 с.
10. Рубцов В. І. Лабораторний практикум з фізичної хімії: навчальний посібник. В 2-х кн. Кн. 2 . – Х . : Вид. ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2020. –372 с.

Критерії оцінювання

Екзаменаційний білет для письмової роботи містить 8 завдань або задач, по 2 завдання з кожного розділу хімії. Максимальна оцінка за завдання (задачу) складає 12 або 13 балів. Оцінка за завдання (задачу) виставляється у відсотках від максимальної відповідно до відсотку правильних відповідей.

Загальна сума балів розраховується як сума за окремі завдання, помножена на 2. Максимальна оцінка з фахового іспиту складає 200 балів.

Вступник допускається до участі у конкурсному відборі для зарахування на навчання, якщо кількість балів із вступного іспиту складає не менше 100 балів.

При оцінюванні беруться до уваги такі фактори:

1) загальне розуміння логіки вирішення задачі;

2) правильність написання формул хімічних сполук, визначення валентності та ступенів окиснення, зарядів іонів;

3) знання головних хімічних властивостей основних класів хімічних сполук (органічних та неорганічних);

4) правильність написання рівнянь хімічних реакцій, в тому числі окисно-відновних;

5) правильність написання структурних формул речовин (в першу чергу, органічних);

6) правильність вживання хімічної номенклатури, вміння дати назву речовині за формулою та записати формулу за назвою;

7) знання основних співвідношень для кількісних розрахунків – вміння обчислити кількість речовини, молярну масу, масову частку, концентрацію, вміння вживати закони ідеальних газів для обчислення об'єму, тиску та відносної густини газів;

8) правильність арифметичних розрахунків;

9) правильність вживання одиниць вимірювання.

Максимальним балом оцінюється правильно розв'язана задача з урахуванням всіх факторів, що вказані вище.

Оцінка вище 85% від максимальної виставляється в разі правильного в цілому розв'язання задачі з незначними арифметичними помилками або невірними одиницями вимірювання.

Оцінка 70-85% від максимальної виставляється в разі правильного шляху розв'язання задачі при наявності більш суттєвих помилок, які впливають на кінцевий результат.

Оцінка 50-70% від максимальної виставляється за часткове розв'язання задачі або в разі наявності дуже серйозних помилок.

Голова фахової
атестаційної комісії

Андрій ДОРОШЕНКО

Затверджено на засіданні Приймальної комісії Харківського
національного університету імені В. Н. Каразіна

Протокол № 2 від « 20 » березня 2025 р.

Відповідальний секретар
Приймальної комісії

Ганна ЗУБЕНКО